

(наименование фондообразователя)

(название структурной части)

ДЕЛО №

Описание Гудиевского
костёла.

Начато

1843г.

Кончено

на

листах

Центральный государственный
исторический архив
УССР

Фонд № 1140 оп № 1 ед. хр. № 20.

Государственный архив
Ждановской области

№

фонда

569

описи

20

ед. хр.

1

Opisanie Kościoła Parafialnego Cudnowskiego w czasie Wizyty Generalnej 1843 roku. podane —

Artykuł 1.

Opisanie Kościoła Dzwonnicy, Plebanii i innych zabudowań oraz Cmentarza Parafialnego.

Kościół parafialny Cudnowski pierwotkowo fundowany przez 100 książąt Sanguszków, a później przez W. Kiedza Gorczyńskiego Biskupa Konarskiego Dziekana Katedrałnego Officyata na ówczes. Kijowskiego Proboszcza Cudnowskiego, pod tytułem Analekcia Sękiwicia wymurowany i przez W. Józefa Katuskiego Biskupa Kijowskiego i Czerniechowskiego konsekrowany roku 1762 Dominica 3 post. Persejasteri, leży w Miasteczku Cudnowie Gubernii Wołyńskiej Powiecie i Dekanacie Kijowskim. Kościół murem na facyacie na zachód obrócony, długości jest tości 26 a szerokości 4½ drzw. wielkie podwojne, okien 9. dach pokryty gąsienicą, a kopuła na sygnaturce nad dachem wzniesiona, pokryta jest blachą białą. Wnętrze wewnątrz na kopule a mniejszy na facyacie są zelazne. Wewnątrz kościoła znajdują się pięć obrazów — a) Wielki-piękny sycerskiej roboty, z osobami Śś. Aniołów, i Apostołów, tudzież z wspaniałymi kolumnami bez nimołowania. W tym obrazie jest obraz Pana Jezusa umęczonego na krzyżu malowany — z osobami Najświętszej Panny, Jana i Marii Magdaleny — i Cyborgum do schowania Sacrosancti Sacramenti. b) Po prawej stronie od Wielkiego obrazu jest w kaplicy bocianey obraz mniejszy malowany sycerskiej roboty, w nim obraz Najświętszego poczęcia Najświętszej Marii Panny. c) W tej kaplicy

Ołtarz z obrazem Sgo Antoniego Padewskiego - d) Po lewej stronie wielkiego ołtarza w podobnej kaplicy ołtarze mniejsze S. Anny i Sgo Jana Nepomucena obadwa malowane snycarskiej roboty. Wpółśród kościoła znajdują się ławki dla ludu zgromadniającego się na nabożeństwo. Obok wielkiego ołtarza po prawej ręce jest katedra z szafami na aparaty i biurowe, a po lewej ścianie na różnosporyty i bibliotekę kościoła dobremi drzewiami i ramkami opatrzone.

Kościół Parafialny Cudnowski lubo wewnątrz poprawiony, wybielony a zewnątrz w roku 1849 nową gontą nakładem władcy, pobity, jednak potrzebuje jeszcze pobierania i reparacji murów zewnętrznych i utwierdzenia podłogi w kościele.

Dzwonnica, Plebania i okoto niej ogród i zabudowania są też same które w Wilnie roku 1841. poszczególnione i opisane

Cmentarz Parafialny na którym są ciała zmarłych grzebią, podług powyższego opisu zostały i tylko w roku 1843 miasto rowem nowym parochianem zastadeli parafian obwiechrony został.

Artykuł 11.

Inwentarz sprzętów kościelnych, garderoby, Biurowy tudzież książek i innych rzeczy kościelnych.

Srebro kościelne

	Dokład
Monstrancya srebrna roboty starswieckiej cęta postacana	1
Kielichów roboty gładkiej z patenami wewnątrz i zewnątrz wystacana	4
Kielich srebrny wewnątrz wystacany z pateną	1
Osobna patena cęta wystacana	1
Kusza z pateną i koroną cęta rębana	1
Pacyfikat z relikwiami szkatelką ramkistą srebrną	1
Jurybutura srebrny małej próby starcuszkiej tegoż gatunku	1
Łódka takiegoż gatunku z lyżeczką	1
Pasch dobrego srebra w wielkim ołtarzu od Pana Jerusa	1
Gwóźdź srebrny z promieniami 3 i od boków P. Jerusa promieni	4
Promieni sztuk 2, akorona w ciernie, w ogule	3
Wolów w formie dwóch serc	7

Serwa pojedynczego	16
nog większych i mniejszych	7
nóg większych i mniejszych	3
Kwadratowych różnej wielkości gładkich i z wyobra- żeniami	34
Obrazek złotych	5
srebrnych portowanych	13
nieportowanych	9
Subkow portowanych i nieportowanych	3
Wotum miedziarne portowane w formie serca z obrankiem	1
Krucyfiks srebrny z figurą Pana Jezusa	1
Koron srebrnych portowanych na obrazie Najświętszej Panny	2
Świętej Anny	3
Biret srebrny i gwiazd 5 przy obranku s. Jana	6
Promieni srebrnych na obrazie Sgo. Antoniego	2
Krucyfiks z napisu czerwonego w tle sprawny reposity	1
Sygnet złoty z kamieniem różnym	1
Krucyfiks materiałowy złoty z turkusowym	1
Krucyfiksów staroswieckich ze srebra matcy próby z kamien- iami szlachetnymi	6
Krucyfiksów z koronnego złota z 12 drobnymi szafirowymi kamien- kami	2
Krucyfiks ze srebra matcy próby maty	1
Medaliki okrągłe narob. 1812 portowane	1
Obrazek portowany na miedzi	1
Obrazek okrągły na blasze miedzianej	1
Pięciorębk srebrny z osi obła	1
Wąskulow pro obcis 33 wewnątrz wyplatanych	6
Puszek pro sanctissimo do chorych także wyplatanych we- wność	2
Obrazek na drzewie biała biała pokryty	1
mosięzny z wyobrazeniem Najświętszej Panny	1
Krucyfiksów tombakowych posrebrzanych	3
Siedziarów tombakowych posrebrzanych	2
Pięciorębków tombakowych z osi kamien- iami	3
Obrazka tombakowa	1
Wotum jedne przed Panem Jezusem kwadratowe mate z wyobra-	

zemiem serca, i przed Najświętszą Panną, 2. cedro kwadratowe zosoba	
drugie w uształtce serca	3
prmybyto: Włascyhow tombakowych do Najświętszej Panny	2
Obrazek do Pana Jezusa tombakowych	4
Wotum w formie nóg	1
Pierścionek zocakierndo M. Roskiej tombakowy	1

Miedź

Sichtarow odlewanych małych	2
Sawatery repsuty a tacha cyli miedruca	2
Wociot muryczny	1
Wociotek z nabrywka, pro forte baltinatis	2

Mosiadź

Dzwonkow mosiarsnych a repsutemi	3
Sichtarow mosiarsnych odlewanych	2
Zelanko mosiarsne do pieczenia optakow	1
Waltorni repsuty mosharsnych	2
Trab tabuiche starych	2
Passytki mosiarsne na drzewie	2
Wociotek mosiarsny do robienia swic repsuty	1
Piersei kosciclna	1
Sudha na kadnido z tyreczka miedruca	2

Spiż

Dzwon wielki w roku 1839 wspólnym nadaniem Szlachyca	
Czechorskiego i Proboszcza wylany ob 185 wariacy	1
Dzwonow roney wielkosc na dzwonniczy	2
Dzwonek przy kapturysty	1
Sygnaturski dwie orbite z koscicla i napisicy Omentarowey	
do wielkiego dzwonu unytle zostaly	
Dzwonow przy ottarnacku roney wielkosc	2

Cyna

Sichtamy cynowych durych	6
Srednich	6
mniejszych	14
małych	4

Lampa dura z 6 ^{ci} lichtarnymi kami nowa wisząca przed wielkim Altarem	1.
stara reprezentacja w skarbcu katedra	1.
Organ o 8 ^{ciu} głosach z piszczałkami cynowymi nachórze w boscie	1.
Porytywek stary reprezentacji katedry w kaplicy Cmentarnej	1.

Sztuka

Pałac szlachecki w środku boscia wiszący	1.
przed Altarem Najświętszej Panny w kaplicy	
piszący roboty malowane	1.
Amputek	6.
Cieniec w różnych kolorach podświetlanych	7.
Kielników w różnych kolorach	8.
Lichtarzew matych reprezentacji	2.
Kwadratowe male w katedrze	1.

Żelazo

Forma do pieczenia optakow	1.
Trynurek pod kocietki do robienia swie	1.
Szarypek do oświetlania swie	1.

Srebro drewniany

Statua Resurrectionis Jezu Chrysti	1.
Krucyfiksów processyjnych	2.
Krucyfiks nad mensa w katedrze wielki	1.
Krucyfiksów matych	8.
Katapultki otwarte gradusach z wieżchem i 4 ^{mi} kolumnami	1.
Trumna czerwono malowana	1.
Trumna lakierowana karmazynowym galonem różnym srebrnym obita	1.
Szafa w katedrze z Srebrkami	1.
Szafa o pisaniu pulkach na książce katedry	1.
Baptysterium sycerskiej roboty	1.
Konfesyjonałów drewnianych z drzewkami na zawiasach	2.
Lawek dla Krzyż w presbiterium matych	2.
Lawek w środku boscia drewnianych z obu stron prosty stołowej roboty	8.
Skrynie stare w skarbcu narzuca boscie wielka i mala	2.
Szafa pod Dawalarem	1.
Lichtarzew szafirowo malowanych starych	6.

zielono malowanych & rejsiutami	12
czarno malowanych	6
zółto malowanych mniejszych	6
Mal prostey roboty	2
Wreszto 1. taboretow 2. i pulpit 1.	4

Obrázky

Obrázow wielkich w oltarzach koscioła i kaplicy	6
Na zastonie w wielkim oltarzu obraz Sgo Józefa na obrucie	1
Wyzej w tymże oltarzu obraz S. Józefa na płotnie	1
Na scianach i filarach koscioła SS Apostolow obrazow starzych	12
Stacye matyck na papierze na sarkofem	14
Obraz S. Józefa Matasentego na płotnie srednicy wielkosci	1
Pana Jezusa i Nays: Panny mroczysney miary	2
Sgo Antoniego wielki obraz stary	1
Portretow	2
Obrázow wielkich bez obrazy w szarbcu rtonionych	2
Pana Jezusa Nays: Panny na sarkofem oprawionych	2

Chorągwie

Chorągwi większych dobrych	7
mniejszych starzych i podartych	2
Katobna	1

Dywany i Subna

Dywanow wraz z celobrymi kilimami	8
Kilimow mniejszych	11
Subna Granatowe z birczym czerwonym do pobrycia marow stare	1
Subna ponowe z birczami niebieskimi i fioletami w birczowem	1
Plaszcz subna Niebieskiego z birczami czerwonym dla starada	1

Ornaty

Koloru białego	15
czerwonego	11
zielonego	6
fioletowego	5
Katobnych	5

Dalmatycki

Białych lamowanych galonami	4
Adamaszkowych koloru czerwonego	2

Kapry

Światłych różnego koloru	1
Białej materji w kwiatki galonem suchowym białym blamowana	1
Łatobnych	2

Stuty Manipularne, Welow, Bursy, i Patchi

Stut różnego koloru i materji	44
Manipularnów	42
Welow	40
Burs	40
Patchi	42

Firancki i Chustki

Firanek różnego koloru i materji	12
Chustek różnych	12

Korale i Paciorki

Korale prawdziwych mnijszego i większego ziarna sznurkow	14
Paciorek z masy czerwonej sznurkow	3
Paciorek bursatynowych mnijszego i większego ziarna sznurkow	3
Paciorek białych elastycznych różnego ziarna sznurkow	5
Przybyło: Paciorek białych elastycznych różnego ziarna sznurkow	4
————— Drobno paciorkowej roboty różnego koloru sznurkow	5
————— Granatów sznurkow	2
————— Paciorek Bursatynowych sznurki	1

Portatele, Antypedia, Umbracula

Portatelew całych 4. stamany 1	5
Antypediów	10
Umbrakulów nasmerli białej i ciemnej złotem i jedwabiem	
sztych we środku Jmie Jenus	

Bielizna Koscielna

Alb płucicznych cienkich i grubych wraz z restaurami	29
Stumeratów różnych	16
Chorpratów	26

Puryfikatorem	100
Obrusow otarowych rónnych	38
Szalow bropowych białych z muszlinow, podszyty litajha rozowat	3
Perannikow wiszkowych i mnicyszych	18
Tomax wiszkowych i mnicyszych	17
Subienek dla chłopcow rozowego koloru obszytych szychowemi galonami	2
przybyło: Tomesnek ciestkich ptuciennych matych	2
Szal bropowy z podszewka białitna	1

Biblioteka Koscielna

Biblioteka Koscioła Parafialnego jest tak sama jak w ostatniem opisie porównano

Artykuł III

O Funduszach i Prawach Kosciołowi Parafialnemu Cudnowskiemu i Altaryi przy tym Kosciole będący Sturoszych

Fundusze Koscioła Parafialnego Cudnowskiego tak jak dawn poddani-
skich jako i Kapitałow złożone w roku 1849 przez Kradt zabrane u ko-
sciołowi pomniejszono 220 rubli srebnych i zostało ieszcze po 15 dni
pola ornego we trzy kmiary i sianołos na 25 kosuray napisem n 100
Kiarat Sanguszkow z roku 1778 do Altaryi S Antoniego na swia-
to, wino, pielsis i ornaty tego ware

Artykuł IV

Opisanie zabudowań Folwarcznych na Jurdyce do Koscioła Cudnowskiego należący

Od roku 1849 Folwarkow i zabudowań Koscioł nieposiada ani
Inwentarna poddanych

Artykuł V

O Procentach i Expensach Koscioła Parafialnego Cudnowskiego

Koscioł Cudnowski pobiera procent w Artykule III postanawia i wzywa
oney stosownie do swego pomniejszenia

5

Artykuł VI

Obligaciones perpetua Ecclesia Parochialis Cudnowiensis ad mentem Fundatorum conscripta

Od czasu ich Kapitulaty przeszedły do ręki skarbowey i procentów
koscioł nie pobiera, obliży fundusowe ustawy.

Artykuł VII

Duchowieństwo Koscioła Parafialnego Cudnowskiego

Probusza tego Koscioła N. Jan Kulikowski Kanonik Katedr. Suchi Pra-
tat Archidyakon Katedr. Kijtomirski Teologii Magister urodził się w
Gubernii Wołyńskiej w powiecie Dehanacie Kijtomirskiej we wsi
Morowinowce matych dnia 11 Lutego 1797 roku, odbywał nauki w
szkole powiatowej Subarstkiej od roku 1810 do roku 1816. Potem wstąpił
do Seminarjum Duchownego Kijtomirskiego roku 1817 - ukończył w roku
1819 wystąpił był do Głównego Wileńskiego Seminarjum w którym
lat 4 studiował przepisanych nauki w roku 1823 otrzymał stopień
Magistra Teologii był następcą Naukyciela Prelegii w Gimnazjum
Wileńskim, a tamże był wystąpił na Kapellana do szkoły powia-
towej Kijtomirskiej, w której razem był następcą Naukyciela is-
użył polskiego i przez pół roku następcą Dorocy szkoły powiatowej.
W roku 1825 w wierchności szkoła weszła na Naukyciela Preli-
gii do Liceum Wołyńskiego, w którym obowiązek pozostał do 1832 ro-
ku w którym na Assesora do Kollegium Duchownego Przymoko Kato-
lickiego wystąpił - W roku 1828 został Proboszczem Cudnowskim, i tegoż
roku Kanonikiem Katedralnym Suchim. W roku 1833 najwyżej utwierdzo-
ny na Prata Archidykana Kijtomirskiego - Na wierności Naj-
jasniejszemu Monarsze Nikołajowi Pawłowiczowi i Następcy
Jego Wielkiemu Księżu Alexandrowi Nikołajewiczowi
przyjął z ciałem zgromadzeniem Liceum Wołyńskiego dnia 5°
Stycznia 1826 roku w Kosciele Diecezjalnym Czerniewickim.

Wikaryusz tego Kościoła X. Adamkiewicz Franciszkanin na wier-
ności Najjaśniejszemu Monarsze Mikotajowi Pawłowiczowi
i Następcy Jego Wielkiemu Księciu Aleksandrowi Mikotaj-
wiczowi razem z ciałem Duchowieństwem Konwentu Misdypryckiego
przy sięgę wykonał - Stuchal nauki Teologiczne w Pińsku
tamże i na Kaptana wyswiescony w 1828 r. piątym roku
przy tym Kościele został

Drugi Wikaryusz X. Ignacy Chyliński Franciszkanin przy sięgę
wykonał na wierności Najjaśniejszemu Monarsze Mikotajowi
Pawłowiczowi i Następcy Jego Wielkiemu Księciu Ale-
ksandrowi Mikotajwiczowi wraz z ciałem zgromadzeniem
nakonnem Konwentu Misdypryckiego w Misdyprycu Ostrogskim
roku 1826 w Pińsku na Kaptana wyswiescony r. 1824 Roku piąte-
go przy tym Kościele mieszkał

Kaplica

1. Kaplica publiczna w Romarowie w dobrach dwudziennych W. Graffa
Polskiego Senatora i Kawalera, przy której kaplicy W. X. Józef Des-
zynski Kanonik katedr. Kijowskiej o mil. 2 od Parafialnego Kościoła
2. Kaplica murowana we wsi Karpowcach o mil. od Cudnowa ber. Kapellana -
3. Tamże Kaplica stara drewniana na Cmentarzu w której nabożeństwo
nieodprawia się
4. Kaplica drewniana na Cmentarzu Parafialnym na nowym miastem Cudnowa.

Artykuł VIII

Nabożeństwo

W dni Niedzielne i świąteczne o godzinie 1/2 zaczyna się jutrzeńca
a po jej skonczeniu godzinki, w czasie których zwykle bywa Prymarna
po skonczeniu Prymaryi będzie ust. byłe zgromadzonej Parafian,
że może być nauka Katechizmowa, następnie ieder z Kaptanów tego
Kościoła mówią Katechizm, potem mówi pasterz i Akty poświęcone
o godzinie 10 drzewia na summs. to poprzedzają Supplikacye coram
Sanctissimo - Po czym zaczyna się Msza S. Po Ewangelii zaczyna się
nauka stosownie do przedpisaney Ewangelii i Umienystosii, kończy się.

Summa, a rano ranno Naborenstivo. po potudniu o godzine 4 dawno na Misxpery, ktore s'z stosownie do dnia i uroczystosci odprawia. W tym kosciolce nigdy s'z po potudniu nauki katolickimowe nuda. z powodu ze w miescie katolikow bardzo malo i rozmoweni daleko mieszkaja, a przyjezdni ledwie s'z na Summe, z biera, wiec to dla odleglosci kosciolca wiec ile w tym miejscu dla nocy i blotnistey drogi zwlaszcza w lasach mieszkajacy.

O Szpitalu

Szpital Parafialny Cudnowski murywany nadzrecha, Feterowem przy drodze, nowego do starego miasta idacey. frontem now nachod stojacy gontami pobity, po obu stronach izby z alkierkami i garderobkami, sieni i sionki male, w obydwuch izbach potrzy szkie w alkierkach i garderobkach po jednym ber obucia. drzwi 6 w całym szpitalu z nawiasami zelaznymi i klamkami na tlochy namyblane sieni s'z. Piecy piekarskie i ogrzewalne w obydwuch izbach z kominem wadach wyprawadkowym. Na wymiarowanie tego szpitalu w roku 1813 p. Ludwika Proskurowa. Deputatowa kijowska 4000 sztokow na ofiarowate, a Praxcia kosciolca w ten czas bedacy w W. S. Fiedusa Stomowski 2000 sztokow dotaryf. Szpital ten reparacyi potrzebuje, a naybardziej potrzecia nowego. Funduszu niema. Miodry w nim xrayduwacy s'z utrzymuicy s'z z iatmuran i ofiar Dobroczciow.

Osoby mieszkajace w tym szpitalu

- Antoni Szalski maiaicy lat 103
- Mateusz Tomaszewski 70
- Stefan Keleniuk 55
- Konstanca Tomaszewska 60

Studzy Koscielni

- Organista Micholay Grabiarz 29
- Katrystyan Franciszek Grabiarz 26

Szkolki parafialney przy tym kosciolce niema

Opisanie Parafii Cudnowskiej

Parafia ta rozciąga się od wschodu na zachód mił 4. od południa na
północ 3½ nawiera się w niej miasteczek 3. to iest Cudnow, Trzaska i
Romanów - Wsiów 48 to iest: Stofpów, Szulayki, Nowosówka, Roma-
nowka, Wróblewka, Warana, Kutki, Michatowka, Krasnoszka, Brata-
tow, Chyrynie, Drytków, Morowinowice, Morowinowki male, Podo-
lasice, Turczynówka, Turtanniki Łikoci, Włuboczek, Łiniaryn, Pa-
runki, Karpowce, Wotosówka, Babuski, Dacki, Buczynówka, Bo-
ratyn, Dubiszcz, Dziabli, Dżerziki, Diodkowie, Motubin, Mor-
dyówka Mielenie, Woytowce, Macie, Nowosiołka, Łucie, Sinyki,
Serbinówka, Babine, Morocyskoc, Fawelsówka, Jasnogród, Gwoź-
dziarnia, Monastyrki, Sierciówka, Moroczenki - Rudni 7 to iest:
Drytkowska, Bartnowa, Lesna, Nowa, Kodycha, Fryszarka, Wyso-
ka piec - Hut 3. to iest Cudnowska, Maryanówka, Sobolówka -
Futorów 17, to iest Poptawskiego, Medwica, Pysnow, Suszanowica
Wratenka, Stepki, Omiecińskiego - Warawa, Drytkowski, Kerebuki,
Boreyłow, Sierbnowiecki, Maydanów 2, Jawne i Czwarte
Stobó 8. to iest: Orayówka, Szaniówka, Wanywy potok, Bykow-
ka - Maictanówka, Miłka Warana, Szyka - Liczba dusz w
tej Parafii sposobnych do 88^{tych} sakramentów obojey płci 3473.
Niesposobnych obojey płci 1752.

Ninieysze opisanie powstaje i za zgodności onego z opi-
saniem tego Kościoła z r. 1841, stwierdza ręka własna
przy użyczeniu własnej piórnicy: podpisany J. Jan Ka-
linowski Prob: K. ludn. Protat amb: Katedr Eufrozyni-
ski -

Ninieysze Wixytatne opisanie, na miejscu sprawdzone, podpi-
sem własney ręki stwierdzam. - Wixytator Kanonik w Diecezji
Lytowierskiej Probownik Krasnopolski Dign. Cyryjan Suchalski.